

6728 SAYILI KANUN SONRASI SİNAİ MÜLKİYET HAKLARINDA İSTİSNA UYGULAMASI

IMPLEMENTATION OF EXEMPTION ON INDUSTRIAL PROPERTY RIGHTS AFTER THE LAW NUMBERED 6728

Oktay GÜN*

ÖZ

Ülkemizde meydana gelen son gelişmelerin ekonomik ortamda etkisinin hafifletilmesi ile yatırım ortamının iyileştirilmesi ve işlem maliyetlerinin azaltılması için vergi kanunlarında değişiklik yapılmasını öngören 6728 Sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 09 Ağustos 2016 tarih ve 29796 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun ile birçok kanunda değişiklikler yapılmış olup söz konusu düzenlemelerden birisi de Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 5/B maddesinde yapılan değişikliktir. Çalışmamızda sınai mülkiyet haklarında istisna uygulaması genel hatları ile açıklanmış, yapılan değişiklik sonrası istisna uygulamasının nasıl olacağı anlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: 6728 sayılı Kanun, Değerleme Raporu, Patent, Buluş.

ABSTRACT

The Law numbered 6728 and titled “Amendments in Several Codes Aiming To Improve The Investment Environment” came into force with the release of the Official Gazette dated August 9 2016 and numbered 29796. The Law calls for amendments in tax laws aiming to reduce the effects of recent developments that took place in our country and to improve the investment environment and to decrease the transaction costs. Referred law made amendments to several codes and one of them is the one made in article 5/B of The Corporate Tax Law. In our study, exemption on industrial property rights is explained in general terms and implementation of exemption will be expressed after the amendment made.

Keywords: The Law Numbered 6728, valuation report, patent, invention

* Vergi Müfettişi

1- GİRİŞ

Araştırma geliştirme faaliyetlerinin teşvikine yönelik olarak mevzuatımızda 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkındaki Kanun¹ hükümleri ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda² çeşitli düzenlemeler yapılmıştır.

Bu düzenlemelere ilave olarak 6518 sayılı Kanunun³ 82'nci maddesiyle 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa⁴ yeni bir istisna hükmü eklenmiş ve bu maddede 6728 Sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 57'nci maddesi ile değişiklikler yapılmıştır. "Sınai mülkiyet haklarında istisna" başlıklı 5/B maddesinde, Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşlardan 1/1/2015 tarihinden itibaren elde edilen kazanç ve iratlara yönelik istisna uygulaması düzenlenmiştir. Ayrıca 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin⁵ amacının "buluş yapma faaliyetini özendirmek, buluşların sanayiye uygulanması ile teknik, ekonomik ve sosyal ilerlemenin gerçekleştirilmesini sağlamak için buluşlara patent veya faydalı model belgesi vererek korumaktır" olduğu belirtilmiştir.

2- SINAI MÜLKİYET HAKLARINDA İSTİSNA UYGULAMASI

2.1- Yasal Mevzuat⁶

1/1/2015 tarihinden itibaren elde edilen kazanç ve iratlara uygulanmak üzere yürürlüğe konulan "Sınai mülkiyet haklarında istisna" başlıklı 5/B maddesinin 6728 sayılı Kanun ile değişen son hali aşağıdaki şekildedir:

"Sınai mülkiyet haklarında istisna

MADDE 5/B – (1) Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların;

- a) *Kiralanması neticesinde elde edilen kazanç ve iratların,*
- b) *Devri veya satışı neticesinde elde edilen kazançların,*
- c) *Türkiye'de seri üretime tabi tutularak pazarlanmaları hâlinde elde edilen kazançların,*
- ç) *Türkiye'de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmının,*

% 50'si kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisna, buluşa yönelik hakların ihlal edilmesi neticesinde elde edilen gelirler ile buluş nedeniyle alınan sigorta veya diğer tazminatlar için de uygulanır.

(2) İstisnanın uygulanabilmesi için;

- a) *İstisna uygulamasına konu buluşun, 24/6/1995 tarihli ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşlar arasında yer alması ve buluşa ilişkin incelemeli sistem ile patent veya araştırma raporu sonucunda faydalı model belgesi alınması,*
- b) *İstisna uygulamasından yararlanabilecek kişilerin, 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin*

¹ 12/3/2008 tarih ve 26205 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

² 06/7/2001 tarih ve 24454 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

³ 19/2/2014 tarih ve 28918 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁴ 21/6/2006 tarih ve 26205 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁵ 27/6/1995 tarih ve 22326 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁶ Çıkarılan ibareler üzeri çizili olarak gösterilmiştir.

2 nci maddesinde belirtilen nitelikleri taşıması ve bu kişilerin patentli veya faydalı model belgeli buluşu geliştirme yetkisini haiz bulunması şartıyla, patent veya faydalı model belgesinin sahibi ya da patent veya faydalı model belgesi üzerinde tekel niteliğinde özel bir ruhsata sahip olması, **(6728 sayılı kanunun 57 inci maddesiyle yürürlükten kaldırılan bent; Yürürlük 09.08.2016)**

e) İstisnadan yararlanılacak ilk yıl, buluşun oluşturacağı katma değer dikkate alınarak devir veya satış hâlindeki değerinin tespitine yönelik Maliye Bakanlığı tarafından değerlendirme raporu düzenlenmesi, gerekmektedir.

(3) İstisna uygulamasına patent veya faydalı model belgesinin verildiği tarihten itibaren başlanır ve ilgili patent veya faydalı model belgesi için sağlanan koruma süresi aşılmamak kaydıyla bu istisnadan yararlanılabilir. **(6728 sayılı kanunun 57 inci maddesiyle kaldırılan bölüm; Yürürlük 09.08.2016)** Her bir mükellef tarafından yararlanılabilecek istisna tutarı, değerlendirme raporunda belirtilen bedelin % 50'sini, bu madde kapsamında yararlanılabilecek toplam istisna tutarı ise değerlendirme raporunda belirtilen bedelin % 100'ünü aşamaz. Buluşun üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların, patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmı, ayrıştırılmak suretiyle transfer fiyatlandırması esaslarına göre tespit edilir.

(4) Bu madde gelir vergisi mükellefleri hakkında da uygulanır.

(5) İstisna uygulamasının kesinti suretiyle alınan vergilere şümulü yoktur. Ancak, bu madde kapsamında istisnadan yararlanan serbest meslek kazançları ile gayrimenkul sermaye iratları üzerinden yapılacak vergi kesintisi % 50 oranında indirimli uygulanır. Kazanç ve iradı kesinti yoluyla vergilenen ve beyanname vermesi gerekmeyen mükellefler için indirimli vergi kesintisi en fazla 5 yıl süre ile uygulanır.

(6) Bu madde kapsamında istisna uygulamasından yararlanan mükellefler, 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında yer alan istisna uygulamasından ayrıca yararlanamaz.

(7) Birinci, **(6728 sayılı kanunun 57 inci maddesiyle kaldırılan bölüm; Yürürlük 09.08.2016)** üçüncü ve beşinci fıkralarda yer alan % 50 oranını ayrı ayrı ya da birlikte sıfıra kadar indirmeye, % 100'e kadar artırmaya, bu oranları sektörler ile birinci fıkrada yer alan gelir, kazanç ve iratlar itibarıyla ya da patent veya faydalı model belgesine göre farklılaştırmaya, **6728 sayılı kanunun 57 inci maddesiyle kaldırılan bölüm; Yürürlük 09.08.2016)** üçüncü fıkrada yer alan % 100 oranını % 200'e kadar artırmaya, tekrar kanuni seviyesine indirmeye, beşinci fıkrada yer alan süreyi 1 yıla kadar indirmeye, tekrar kanuni seviyesine kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu; **(6728 sayılı kanunun 57 inci maddesiyle kaldırılan bölüm; Yürürlük 09.08.2016)** ikinci fıkranın (c) bendinde yer alan değerlendirme raporunun şekil, içerik, hazırlanması ile üçüncü fıkrada yer alan transfer fiyatlandırması suretiyle ayrıştırma yöntemi yerine satış, hasılat, gider, harcama veya benzeri unsurları dikkate alarak kazancın ayrıştırılmasında basitleştirilmiş yöntemler tespit etmeye ve bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

2.2- İstisna Uygulamasına İlişkin Genel Açıklamalar

Kurumlar vergisi mükellefleri tarafından Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların;

- Kiralanması neticesinde elde edilen kazanç ve iratların,

- Devri veya satışı neticesinde elde edilen kazançların,
- Türkiye’de seri üretime tabi tutularak pazarlanmaları halinde elde edilen kazançların,
- Türkiye’de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmının %50’si maddede belirtilen şartların yerine getirilmesi halinde, 1/1/2015 tarihinden itibaren kurumlar vergisinden müstesnadır.

Kanun metninden de anlaşıldığı üzere buluşa yönelik hakların ihlal edilmesi neticesinde elde edilen gelirler ile buluş nedeniyle alınan sigorta veya diğer tazminatlar da istisna kapsamındadır.⁷

Patent veya faydalı model belgesinin devredilmesi, satılması veya inhisari⁸ lisans verilmesi dahil kiralanması durumlarında bu istisnadan yararlanılabilmesi için devir, satış veya kiralama işlemlerinin TPE tarafından tutulan sicile tescil edilmesi gerekmektedir.

Patent veya faydalı model belgesini devralanlar, satın alanlar veya inhisari lisans sahipleri şartların sağlanması kaydıyla bu işlemlerin sicile tescil edildiği tarihten itibaren istisnadan yararlanabileceklerdir.

İstisna uygulamasından yararlanabilecek kişilerin, 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2’nci maddesinde belirtilen nitelikleri taşıması ve bu kişilerin patentli veya faydalı model belgeli buluşu geliştirme yetkisini haiz bulunması şartıyla, patent veya faydalı model belgesinin sahibi ya da patent veya faydalı model belgesi üzerinde tekel niteliğinde özel bir ruhsata sahip olması gerekmektedir.

Patent veya faydalı model belgesi üzerinde tekel niteliğinde özel bir ruhsata sahip olunması, lisans verenin kendisinin patentli veya faydalı model belgeli buluşu kullanmadığı inhisari lisans verilmesi halini ifade etmektedir. Ayrıca lisans sözleşmesinde inhisari lisans sahibine patentli veya faydalı model belgeli buluşu geliştirme yetkisinin de tanınmış olması şarttır.

Patent veya faydalı model belgesine ilişkin lisans ise inhisari lisans veya inhisari olmayan lisans şeklinde verilebilmektedir. Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa lisansın inhisari olmadığı kabul edilmektedir.

Inhisari lisans sahibi kişi ya da kurumların bu istisnadan yararlanabilmeleri için söz konusu lisans sözleşmelerinin TPE tarafından tescil edilmiş olması gerekmektedir. Ancak inhisari lisans sözleşmesi dışındaki lisans sözleşmeleriyle patentli veya faydalı model belgeli buluşun kullanım haklarını alanlar bu sözleşmeler TPE tarafından tescil edilmiş olsa dahi istisnadan faydalanamayacaklardır.

Ayrıca istisna uygulamasına konu buluşun 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşlar arasında olması ve buluşa ilişkin incelemeli sistemle patent veya araştırma raporu sonucunda faydalı model belgesi alınması şarttır.

Dolayısıyla istisna uygulamasına konu edilecek buluşlar için TPE tarafından tescil edilmiş incelemeli sistemle patent veya araştırma raporu sonucunda faydalı model belgesi alınması gerekmektedir.

İstisnadan, patent veya faydalı model belgesi için sağlanan koruma süresi aşılmamak kaydıyla yararlanılması mümkündür. 551 sayılı KHK uyarınca incelemeli sisteme göre verilen patentlerde koruma süresi, TPE’ye başvuru tarihinden itibaren en fazla 20 yıl⁹, araştırma raporu sonucunda alınan

⁷ 8 Seri Kurumlar Vergisi Genel Tebliğ

⁸ ‘Tekel-tek başına sahip olma’, www.tdk.gov.tr

⁹ İncelemesiz verilen patentin süresi ise yedi yıldır. İnceleme talebinin yedi yıllık süre içinde yapılması ile inceleme sonucunda patent verilmesine kesin olarak karar verilmesi halinde patentin süresi başvuru tarihinden itibaren hesaplanan yirmi yıla tamamlanır. (551 sayılı KHK madde 72.)

faydalı model belgesinin koruma süresi ise TPE'ye başvuru tarihinden itibaren en fazla 10 yıldır.¹⁰ Bu kapsamda, patent veya faydalı model belgelerine konu buluşlardan, patent veya faydalı model belgesinin koruma süresinin sona ermesinden sonra elde edilen kazanç ve iratlar için bu istisnadan yararlanılamayacaktır.

Ayrıca incelemesiz sistem ile verilen patentlerde koruma süresi 7 yıl olup bu süre sona ermeden patent sahibinin talebi üzerine yapılan inceleme sonucunda, incelemeli sistemle patent verilmesi halinde, incelemeli sistemle patent verildiği tarihten itibaren kalan koruma süresinin sonuna kadar elde edilen kazanç ve iratlar için istisnadan yararlanılabilecektir.¹¹

İstisna şartlarının sağlanması kaydıyla, gerçek veya tüzel kişilerin tam veya dar mükellefiyete tabi olmasının istisna uygulanmasında bir önemi olmamasına rağmen patentli veya faydalı model belgeli buluşlardan elde edilen kazanç ve iratların bu istisnaya konu edilebilmesi için söz konusu buluşlara ilişkin araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetlerinin Türkiye'de gerçekleştirilmiş olması esastır.

Dolayısıyla yurt dışında gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşlar için Türkiye'de TPE tarafından tescil edilmiş patent veya faydalı model belgesi alınmış olsa dahi istisna uygulamasından yararlanılamayacaktır. Ancak araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetlerinin bir kısmının yurt dışında yapılması veya yurt dışındaki gerçek kişiler ile kurum ve kuruluşlardan mesleki veya teknik destek, danışmanlık hizmeti ve diğer hizmetler alınması veya bunlara analiz yaptırılması halinde, araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetlerinin sadece Türkiye'de gerçekleştirilen kısmına isabet eden tutarla sınırlı olmak üzere istisnadan yararlanılabilecektir.

2.3- 6728 Sayılı Kanun Sonrası İstisna Uygulaması

2.3.1- Değerleme Raporu Düzenlenmesine Yönelik Yapılan Değişiklik

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/B maddesinin 2'nci fıkrasının "İstisnadan yararlanılacak ilk yıl, buluşun oluşturacağı katma değer dikkate alınarak devir veya satış hâlindeki değerinin tespitine yönelik Maliye Bakanlığı tarafından değerlendirme raporu düzenlenmesi" yönündeki (c) bendi 6728 sayılı Kanunun 57'nci maddesiyle 09.08.2016 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlükten kaldırılmadan önceki uygulamada mükellefler değerlendirme raporunun düzenlenmesi amacıyla Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı başvuru yapmaları esastır. Anılan başvurular Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından da Vergi Denetim Kurulu Başkanlığına iletilip, istisnadan yararlanılacak ilk yıl, buluşun oluşturacağı katma değer dikkate alınarak devir veya satış halindeki değerinin tespitine yönelik değerlendirme raporu vergi müfettişleri tarafından düzenlenmesi gerekmektedir. Söz konusu bendin yürürlükten kaldırılması sonucu artık mükellefler tarafından değerlendirme raporu alınması için Gelir İdaresi Başkanlığına başvuruları gerekmemektedir. Ayrıca söz konusu değişikliklerin yürürlük tarihinden önce (09.08.2016), anılan madde kapsamında değerlendirme raporu düzenlenmesi amacıyla Maliye Bakanlığına başvuran mükelleflerin bu başvurularına ilişkin patent veya faydalı model belgelerine konu buluşlarından 1/1/2015 tarihinden itibaren elde ettikleri kazançları hakkında, 5520 sayılı Kanunun 5/B maddesinin 6728 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonrası hükümleri uygulanacaktır.¹²

¹⁰ 551 sayılı KHK madde 164

¹¹ 8 Seri Kurumlar Vergisi Genel Tebliğin 5.14.3.5 bölümü

¹² 6728 sayılı Kanunun Geçici 1/3 üncü maddesi.

2.3.2- İstisna Kazancın Tespitine Yönelik Yapılan Değişiklik

6728 sayılı Kanun ile getirilen değişikliklerden dikkat çeken husus istisna kazancının tespitine yöneliktir. 6728 sayılı Kanun öncesi her bir mükellef tarafından yararlanılabilecek istisna tutarı; değerlendirme raporunda belirtilen bedelin %50'sini, yararlanılabilecek toplam istisna tutarı ise değerlendirme raporunda belirtilen bedelin %100'ünü aşamayacaktı.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/B maddesinin 3'üncü fıkrasında yer alan *"Her bir mükellef tarafından yararlanılabilecek istisna tutarı; değerlendirme raporunda belirtilen bedelin % 50'sini, bu madde kapsamında yararlanılabilecek toplam istisna tutarı ise değerlendirme raporunda belirtilen bedelin %100'ünü aşamaz."* hükmü 6728 sayılı Kanununun 57'nci maddesiyle 09.08.2016 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Getirilen yeni düzenleme ile birlikte mükellefler, patentli veya faydalı model belgeli buluşları için sağlanan koruma süresi aşılmamak kaydıyla elde ettikleri kazanç ve iratların %50'si, herhangi bir tutarla kıyaslanmadan istisnadan yararlanacaktır. Yine herhangi bir nedenle anılan sınai mülkiyet hakkı nedeniyle birden fazla mükellefin istisnadan yararlanmasının söz konusu olması halinde ise toplam yararlanılabilecek istisna tutarı bakımından herhangi bir sınırlama olmaksızın her mükellef ayrı ayrı faydalanabilecektir.

Örnek: (B) A.Ş. Türk Patent Enstitüsüne yapmış olduğu başvuruya istinaden 6/7/2015 tarihinde aldığı patentten doğan tüm haklarını 13/1/2016 tarihinde 5.000.000 TL'ye (C) A.Ş.'ye satmış ve 4.000.000 TL kâr elde etmiştir. 4/4/2016 tarihinde düzenlenen değerlendirme raporunda tespit edilen değer 5.000.000 TL'dir.

(C) A.Ş. bu patentin kullanım haklarını, 2/1/2017 tarihinde iki yıl süre ile (E) Ltd. Şti.'ne inhisari lisans sözleşmesiyle vererek 2017 döneminde 1.000.000 TL kazanç elde etmiştir.

(E) A.Ş. de söz konusu buluşu seri üretime tabi tutarak 2017 döneminde 6.000.000 TL, 2018 döneminde ise 4.000.000 TL kazanç elde etmiştir.

(B), (C) ve (E) A.Ş'nin yukarıda belirtilen işlemleri sonucu elde ettikleri kazançlara istisna uygulaması 6728 sayılı Kanunun öncesi ve sonrası karşılaştırmalı olarak aşağıda yer alan tablodaki gibi olacaktır.

Elde edilen kazancın %50'si kurumlar vergisinden istisna olacağı için;

	6728 sayılı Kanun Öncesi¹² faydalanılabilecek istisna tutarı	6728 sayılı Kanun sonrası¹³ faydalanılabilecek istisna tutarı
(B) A.Ş.'nin 2016 dönemi	Satış kazancının yarısı olan (4.000.000 TL x %50)= 2.000.000 TL	Satış kazancının yarısı olan (4.000.000 TL x %50)= 2.000.000 TL
(C) A.Ş.'nin 2017 dönemi	Kazancının yarısı olan (1.000.000 TL x %50)= 500.000 TL	Kazancının yarısı olan (1.000.000 TL x %50)= 500.000 TL
(E) A.Ş.'nin 2017 dönemi	Kazancının yarısı (6.000.000 TL x %50)= 3.000.000 TL olmasına rağmen faydalanılabilecek istisna tutarı mükellef bazında değerlendirme raporunda tespit edilen değer %50'sini aşamayacağı için yararlanılabilecek istisna tutarı (5.000.000 TL x %50)= 2.500.000 TL olacaktır.	Kazancının yarısı olan (6.000.000 TL x %50)= 3.000.000 TL
(E) A.Ş.'nin 2018 dönemi	Satış kazancının yarısı (4.000.000 TL x %50)= 2.000.000 TL olmasına rağmen toplam yararlanılabilecek istisna tutarı değerlendirme raporunda tespit edilen değer olan 5.000.000 TL'yi aşamayacağı için (E) A.Ş.'nin 2018 döneminde faydalanabileceği bir istisna tutarı 0 TL olacaktır. Çünkü (B) A.Ş.'nin 2016, (C) ve (E) A.Ş.'nin 2017 dönemlerinde yararlandıkları toplam istisna tutarı (2.000.000 + 500.000 + 2.500.000)= 5.000.000 TL'dir.	Satış kazancının yarısı olan (4.000.000 TL x %50)= 2.000.000 TL
Toplam yararlanılan istisna tutarı	5.000.000 TL	7.500.000 TL

3- SONUÇ

Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 5/B maddesi ile Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşlardan 01/01/2015 tarihinden itibaren elde edilen kazanç ve iratlara yönelik istisna uygulamasının düzenlenmiştir. İstisna uygulamasına konu buluşun 551 sayılı KHK kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşlar arasında olması ve buluşa ilişkin incelemeli sistemle patent veya araştırma raporu sonucunda faydalı model belgesi alınması şarttır. İstisnanın uygulanmasının bir diğer te-

¹² Patent değerlendirme raporunda tespit edilen değeri 5.000.000 TL olduğu için tüm mükellefler tarafından yararlanılabilecek azami istisna tutarı 5.000.000 TL olacaktır. Mükellef bazında yararlanılabilecek azami istisna tutarı ise 5.000.000x%50= 2.500.000 TL olacaktır.

¹⁴ Yapılan değişiklikler sonrası değerlendirme raporunda tespit edilen değer istisna tutarının hesaplanması yönünde bir etkisi olmayacaktır.

mel şart ise kazanç ve iradın elde edildiği buluşlara ilişkin araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetlerinin Türkiye’de gerçekleştirilmiş olmasıdır.

Buluşun oluşturacağı katma değer dikkate alınarak Maliye Bakanlığı tarafından değerlendirme raporu düzenlenmesi gerektiği ve her bir mükellef tarafından yararlanılabilecek istisna tutarı değerlendirme raporunda belirtilen bedelin %50’sini ile yararlanılabilecek toplam istisna tutarının ise değerlendirme raporunda tespit edilen değeri aşamayacağı yönündeki düzenleme 6728 Sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni uygulama ile değerlendirme raporuna gerek kalmaksızın mükellefler patentli veya faydalı model belgeli buluşları için sağlanan koruma süresi aşılmamak kaydıyla elde ettikleri kazanç ve iratların %50’si, yararlanabilecek istisna tutarı bakımından ve değerlendirme raporunda belirtilen bedelin %100’ü gibi herhangi bir sınırlama olmaksızın istisna olacaktır.

KAYNAKÇA

- 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- 8 Seri Kurumlar Vergisi Genel Tebliğ
- 6728 Sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu